

Kvinnor för fred

*För fred på kvinnors villkor – för fredliga konfliktlösningar
Information och studier om fredsfrämjande utveckling*

En gemensam insats i Almedalen

Fyra kvinnor från Kvinnor för fred var på Gotland under Almedalsveckan. Tillsammans med Folkkampanjen mot kärnkraft-kärnvapen och Jordens vänner samt Milkas de-

lades en plats och tält mitt emot högskolan. Att ha ett gemensamt tält med likasinnade grupper och föreningar tycker jag är positivt, skriver Gunaino Enqvist från Laholm i sin rapport och fortsät-

ter; det är stimulerande och vi kan hjälpa varandra med passning och eventuellt även med gemensamma aktioner, vilket skedde då vi demonstrerade med "solflaggorna".

Det fanns tillfälle att besöka seminarier, mesta tiden gick dock åt till att dela ut material och prata med förbipasserande. Gunaino Enqvist inriktade sig på att informera om de Nato-styrda krigsövningar som sker i Sverige och berättar:

– Jag blev smått chockad över okunnigheten och bland vissa, bland annat Röda Korsare, finns ett starkt stöd för övningarna. – Vi måste ju kunna försvara oss mot fienden! – Vilken fiende? – Ryssen! – Vad säger du om USA och Kina? – Dom samarbetar vi ju med. Så det gamla rysspöket lever än, var Gunaino Enqvists slutsats.

Foto: Benita Eklund
Politikerveckan i Almedalen drog mycket folk även i år. Kvinnor för fred fanns på plats, för samtal och utdelning av material.

Enhälligt beslut om KFF-redaktör

Samla, Kvinnor för freds beslutande organ, träffades i Uppsala den 8 september med representanter från Stockholm, Uppsala, Laholm, Kiruna, Göteborg och Kungälv/Eskilstuna.

Ett enhälligt beslut fattades om att Benita Eklund ska bli KFF:s redaktör. Hon är också

Miljömagasinet redaktionssekreterare. I framtiden kommer hon att ta hand om KFF:s hemsida, informationsfolder och medlemstidning (tillsammans med ett redaktionsråd). Ett samarbete med Miljömagasinet och separata temanummer diskuterades.

Bland många ämnen som

avhandlades rörande ekonomin, gångna och framtida aktiviteter beslutades också om ett seminarium för utbildning i Non-violent communication (se Lena Steinholtz-Ekecrantz artikel här intill).

Nästa Samla-möte äger rum i Stockholm, lördagen den 10 november.

Natoövningar i Norrland

Ofög, nätverket som arbetar mot militarism och kärnvapen, med ickevåldsmetoder och civil olydnad, genomförde seminarier och aktioner med anledning av Neat, Nordic Air Meet (27/8-6/9 2012) i Luleåtrakten.

Med 65 stridsflygplan från sex olika länder var Neat Europas näst största krigsflygövning i år. Även några medlemmar i Kvinnor för fred var på plats, höll i seminarier, deltog i aktioner och sjöng fredsrelser.

Om konfliktlösning

Stockholms KFF (Samo) väcker idén om att hantera konflikter på fredliga och kraftfulla sätt enligt Marshall B Rosenberg: Amerikanen, fil dr. Marshall B Rosenberg, har i 40 år rest runt i världen och medlat i konflikter och förespråkade fred. Det begrepp han har myntat är Non Violent Communication (NVC).

I Sverige har det ofta benämnts "giraffspråket". NVC är en process och metod som uppmärksammar och tar hänsyn till allas behov – en förutsättning för att skapa samarbete och för att kunna hantera även de svåraste konflikterna. NVC handlar inte om att kompromissa utan om att ha en respektfull kontakt, med omsorg om båda parter i en konflikt. När båda parter kan lita på att deras respektive behov och värderingar kommer att mötas med respekt uppstår en genuin önskan om att samarbeta. "När vi inte tydligt kan tala om vad vi behöver och i stället gör analyser av varandra som låter som kritik, då är kriget inte långt borta, vare sig det handlar om verbalt, psykologiskt eller fysiskt krig." (Ur Vi kan reda ut det! 2009.)

Non Violent Communication hjälper dig att hantera konflikter fredligt, oavsett om de är personliga eller yrkesmässiga, nationella eller internationella och skapa sociala strukturer som gör det möjligt att tillgodose allas behov.

I Sverige förvaltas Rosenbergs idé om konflikthantering av företaget Friare Liv genom böcker, kurser, coaching och medling. www.friareliv.se.

Inom Kvinnor för fred finns Rosie Björkman som inom kort kan erbjuda sina tjänster som coach.

Lena Steinholtz-Ekecrantz

Kvinnor för fred

- Bildades 1978 och är partipolitiskt och religiöst obunden
- Anordnar kunskapsseminarier om bland annat kärnvapen, vapenexport och kränkningar av mänskliga rättigheter
- Ger ut rapporter, böcker och häften
- Påverkar regerings- och riksdagspolitiker genom uppvaktningar och skrivelser
- Har planerat och deltagit i flera stora internationella fredsmarscher och kvinnokonferenser
- Arrangerar och deltar i demonstrationer
- Håller i internationella kvinnoprojekt för fred och demokratisering i Israel/Palestina, Irakiska Kurdistan och Västsahara
- Samarbetar med KFF i Norden, Nederländerna, Schweiz och Wafe i England
- Arbetar aktivt för FN:s resolution 1325 – för att öka kvinnors deltagande i konfliktförebyggande och fredsbevarande arbeten
- Stöder OSSE:s arbete med konfliktlösning utan vapen
- Stöder organisationer som arbetar mot hedersrelaterat våld

Vill du bli medlem och stötta fredsarbete och kvinnors rättigheter lokalt och globalt?

Årsavgiften är 180 kronor och som stödmedlem betalar man 100 kronor per år.

Sätt in pengarna på plusgirokonto: 439 12 25-2. Glöm inte att ange namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Läs mer om vårt arbete på www.kvinnorforfred.se.
Adress: Hammarby allé 93, 4 tr, 120 63 Stockholm
Telefon & fax: 08-667 97 27, mobil 076-117 97 27
E-post: kff@telia.com

Hiroshimadagen 6/8-2012

Fredsskylt mot kärnvapen

Måndagskvällen nere vid Nybron blev en kväll att minnas, trots regnet som dämpade alla ljud och släckte många av ljuslyktorna innan de hann flyta så värt långt ner för Fyrisån.

Den stilla stämningen av ve-mod inför det förgångna kände vi inte i år. Inte heller kunde vi dröja i drömmen om en värld i fred. Människor stod inte i klungor uppe på Nybron, som de brukar, för att följa ljuslyktorna med blicken när de sakta glider iväg. I stället var det en resolut handlingsförmåga som präglade samlingsen.

Musikgruppen fick ett tak, bordet för ljus och lyktor kom snabbt på plats, en plastduk trolades fram till skydd mot regnet och högtalare för trubadur och talare riggades upp.

Det var dags att inviga fredsskylten som Uppsala kommun satt upp på räcket mot ån, just

där vi brukar gå ner till vattnet med våra ljuslyktor. Regnet öst ner, men det fanns inga tecken till uppgivenhet. Snarare präglades stämningen av ett "Trots allt". Fredsskylten invigdes, om inte med pompa och ståt, så med tal och sång och med en fast förhoppning om att ett uthålligt arbete för fred ökar möjligheterna att stater och folkgrupper löser konflikter om makt, naturresurser och landområden utan väpnat våld.

Kulturnämndens ordförande Eva Edwardsson ledde invigningen, ett steg i utvecklingen av Uppsala som fredsstad. Det är ett projekt som ska pågå till i första hand 2014, berättade hon och betonade hur viktigt det är att det finns medborgare som aktivt arbetar för samhällets utveckling så som hon menar att fredsöreningarna gör.

Därefter talade Micael Grenholm i Kristna Freds. Han argu-

menterade för att ett brett folkligt motstånd mot kärnvapen också borde sikta på att svenska banker avslutade sina investeringar i kärnvapenindustrin. Tredje talare var Kirsti Kolthoff, IKFF, som bland annat föreslog att Uppsala kommun skulle ansluta sig till den internationella organisationen Borgmästare för fred, som arbetar för ett kärnvapenförbud.

Talen pekade klart framåt. Det gjorde också stroforna ur visan av Elisabet Hermodsson som Ingrid Zibara sjöng.

Så ringde domkyrkoklockorna och Uppsala Fredsorkester, under ledning av Per Eric Rosén, spelade som många, många år tidigare. Först bland flera musikstycken fick vi lyssna till "Introduktion till Hiroshimadagen den 6 augusti", komponerad av dirigenten. En efter en gick vi tysta ner till åkanten och där fick vi hjälp med att sätta ut våra lyktor med tända ljus.

När vi sedan tog oss hem kände vi styrkan – och glädjen – i att vara med i en trettio år gammal Uppsalatradition som vill lyfta fram fred och samhörighet som bärande motto för oss alla som bygger framtiden på jorden.

Nästa dag gick jag ner till Nybron och tittade närmare på fredsskylten. Den är anspråkslös och sitter lite i skymundan under höga träd. Men tonåringar och pensionärer, Uppsalabor och turister, höger- och vänsterpolitiker – alla som stannar till och läser texten möts av utmaningen att säga nej till kärnvapen och "dela på glädje, fred och bröd".

Så här lyder slutraderna: "Fredsöreningarna är länkar i ett globalt nätverk för ett förbud mot kärnvapen. De vill bygga en värld i fred, där konflikter löses i förhandlingar, inte med vapen."

Det följs av några strofer ur en visa från 1973 av Uppsalabor Elisabet Hermodsson, poet, bildkonstnär, trubadur och författare:

**"Vad gör vi med sommaren, kamrater?
Vad gör vi med sommarljusets land
när krigets och penningens magnater
oss hotar med våldets kalla hand?"**

**Det gör vi med sommaren, kamrater,
vi lär oss av hennes milda glöd
att kämpa mot bomber och granater
och dela på glädje, fred och bröd."**

Karin Dahl
Kvinnor för fred / Uppsala

Astrid Möller med Banderollen från Budkavlen på Forumtorget.

Ett inte helt vanligt torgmöte

Mitt på dagen den 6 augusti, Hiroshimadagen, möttes vi som vanligt på Forumtorget mitt i stan. Där ställde vi fram den stora banderollen från Budkavlen om en värld utan kärnvapen, några plakat och ett litet bord och några stolar för viking av lyktor inför kvällens ceremoni nere vid Nybron.

Kersti Ertem i Kvinnor för fred hälsade alla välkomna och snart steg Micael Grenholm från Kristna Freds fram till mikrofonen för att ge oss aktuell information om kärnvapnen. Han höll tre, fyra korta tal. Dessemellan delade vi ut flygblad, samlade underskrifter på en namnlista mot kärnvapen och hann med korta samtal med en och annan som kom förbi.

Ett vanligt torgmöte alltså.

Men så kom Fredsduvorna. Tre personer i svepande vida duvdräkter dansade in på torget till tonerna av en flöjt (se tidningens förstasida). De föll men reste sig ständigt på nytt. Det var förunderligt att uppleva hur teaterns magi fängade oss – drömmen om en värld i fred gestaltades inför våra ögon. Eller var det kanske viljan att inte ge upp.

Det var en måndag och vi var inte många på Forumtorget. Men namnlistorna fick ändå omkring 90 underskrifter. De sändes senare in till ambassadörerna på de nio kärnvapenstaternas ambassader i Stockholm med en vädjan att ta initiativ till konkreta handlingar i syfte att skapa en värld fri från kärnvapen.

Karin Dahl

Samling i Stockholm

På Hiroshimadagen den 6 augusti arrangerade KFF i samarbete med flera andra organisationer en manifestation på Medborgarplatsen i Stockholm. Förutom KFF medverkade IKFF, FMKK, SLMK, Gröna kvinnor, Fredskommittén och ARK. Även Jan Hammarlund medverkade med sång och gitarrspel, både egna sånger och andra välkända sånger som "Den evige soldaten" (The universal soldier).

Trots ihållande regn var stämningen god vid Nybron i Uppsala.

Tända lyktor på Fyrisåns vatten på Hiroshimadagen 2011.

FAKTA FREDSPÅR I UPPSALA:

Sedan 2009 driver Uppsala kommun projektet Kulturella spår. Man sätter upp skyltar som markerar var minnesvärda personer eller institutioner har verkat. Hösten 2011 bestämde man att ett fredsspår skulle ingå i de kulturella spårerna. Den första skylten som ägnas Dag Hammarskjöld sattes upp vid slottet. Den andra är fredsskylten vid Nybron, som sattes upp 6 augusti på ett förslag av en medlem i Kvinnor för fred. Den hyllar det uthålliga arbetet för en värld utan kärnvapen som fredsöreningarna i Uppsala står för. Hiroshimadagarna i Uppsala ordnas av Fredsam. Det är ett informellt lokalt nätverk av medlemmar i olika fredsöreningar.

Naturskyddsföreningen:

Krigsövningar som marknadsföring

Vättern har ovanligt rent vatten men är också mer känslig för föroreningar. I en rapport granskas Försvarsmaktens ansökan om utökade krigsövningar i området.

Försvarsmakten är inte längre enbart en totalförsvarsmyndighet med uppdrag att försvara rikets säkerhet. Försvarsmakten har i dag många andra funktioner, bland annat i marknadsföringen av industriellt krigsmateriel. Så står det i en rapport om flygövningarna över Vättern, *Med naturen som måltavla*, som Naturskyddsföreningen gett ut.

Rapporten, skriven av Ingrid Kjellander, presenterades under Almedalen i år.

Det krävs en nationell debatt i frågan, kräver ordföranden i Naturskyddsföreningen, Mikael Karlsson, i förordet. Vättern som används som dricksvatten av cirka 250 000 människor är inte bara en av Europas största sötvattenssjöar, den utmärker sig speciellt genom sitt rena vatten på grund av att Vättern har

förhållandevis liten tillrinningsarea. Det innebär samtidigt att vattnets utbytestid tar lång tid, ungefär 60 år. Föroreningar stannar alltså kvar i Vättern länge. Fettlösliga miljögifter stannar inte kvar i vattenfasen utan dras till exempelvis fisk. På så sätt når de näringskedjan och så småningom även människan.

Tredubblad verksamhet

Försvarsmakten har skjutit i Vätterns vatten i över 60 år. Nu ska övningsdagarna utökas från 20 till 50 dagar. Förutom flygverksamheten pågår annan verksamhet på olika skjutfält (upp till 250 dagar) som belastar miljön och människorna i Vätterns intagningsområde.

Totalt kommer övningarna årligen att innebära 2 150 passager över målet, Vättern. Stridsflygplan JAS-39 Gripen, skolflygplan SK 60 och helikoptrar HKP 10, 14, 15 och 16 har försvarsmaktens ansökt om. Dessutom ska även utländska försvarsmakter kunna bjudas in för att använda Vättern som övningsområde.

Rapporten uppger noga mängden av den planerade ammunitionssammansättningen och -förbrukningen.

Marknadsföring

Försvarsmaktens miljökonsekvensbeskrivning är luddig, konstaterar Ingrid Kjellander. Bly är det enda miljögift som undersökts, hur det korroderar eller hur mycket som skjutits och spridits ut redan tidigare. Hon belyser i sin kritiska rapport även utsläpp av flygbränslet (flygfotogen 75) samt bullerpåverkan som kommer att störa djurlivet särskilt när den pågår på låg höjd.

Inga alternativa övningsmetoder till ökad flygverksamhet, till exempel simulatorer, nämns i försvarets ansökan. Avgörande är i stället att den utökade verksamheten är gynnsam för svensk försvarsindustri. Vikten av aktiv internationell marknadsföring, i nära samarbete med Försvarsmakten, poängteras upprepade gånger i ansökan, konstaterar Naturskyddsföreningen.

Sanni Gerstenberg

Foto: Glåm/Flickr-Creative Commons

Försvarsmakten har inte räknat med påverkan på Vätternområdet, varken från flygbränsle eller buller.

Official U.S. Navy Imagery

Stridsskepp från nio länder deltar i övningen Joint Warrior.

Omfattande militärövning på Faslane

Den största militära övningen hittills i Europa hålls runt militärbasen Faslane i Skottland mellan den 1 och 12 oktober under namnet Joint Warrior.

Deltagande länder övar på ett scenario med politiska och militära spänningar som utvecklas till simulerat krig. Övningen innefattar också konflikt om territorier, smuggling samt terroristverksamhet.

Skepp kommer delta från åtta olika länder förutom Storbritannien och även stridsflyg från flera länder. Sverige kommer delta med trupper och en grupp JAS-39 Gripen.

Marinbasen Faslane är känd för att den har ubåtar bestyckade med kärnvapen, och sedan 30 år tillbaka har ett permanent fredsläger hållits utanför i protest. Protesterna inleddes 1982 efter att dåvarande regeringen under Margaret Thatcher beslutade att ersätta de gamla missilerna med ett nytt starkare kärnvapensystem med namnet Trident.

Kvinnor utesluts i beslutsprocesser

Kvinnor och kvinnoorganisationer spelar en viktig roll när det gäller att lösa konflikter i lokalsamhällen men när de formella besluten ska fattas är de inte inbjudna att delta. Det visar den aktuella rapporten *Equal Power – Lasting Peace* från organisationen Kvinna till Kvinna, som bygger på fältstudier i Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien-Hercegovina, Irak, DR Kongo och Liberia. Detta går på tvärs mot den resolution om kvinnor i fredsprocesser, 1325, som FN:s säkerhetsråd antagit.

Fredsprocesser som utestänger halva befolkningen är ofullkomliga. Det handlar inte bara om att kvinnors behov och erfarenheter osynliggörs utan också om att freden förankras sämre och riskerar att inte bli hållbar, kommenterar Lena Ag, generalsekreterare för Kvinna till Kvinna, rapporten i ett pressmeddelande.

Studien visar att de vanligaste hindren återkommer i alla fem länderna. Det handlar bland annat om diskriminerande lagar, rykesspridning och hot mot kvinnoaktivister, våld, inklusive sexuellt våld, och ignorans från det internationella samfundet.

Läs mer om FN:s säkerhetsråds resolution 1325 på sid 16.

I kristna fredsrörelsen

– Kan vi skapa en fredskultur? Med denna provocativa fråga inledde moderatorn och journalisten Marika Griehsel ett frukostsamtal på Internationella torget under årets bokmessa i Göteborg.

Svenska kyrkans internationella arbete och Kristna Fredsrörelsen var arrangörerna. De hade ordnat med frallor och kaffe och te till den talrika publiken, ett hundratal, slog sig ner med framför panelen.

Zanna Muhammed från ett nybildat centrum för kristna och muslimer i Göteborg inleder samtalet:

– När människor inte känner varandra skapar det spänningar. I Sverige är segregeringen förfärligt stor.

Som motexempel nämner han Andalusien där muslimer, judar och kristna hade utbyte med varandra i 800 år under den arabiska tiden. Om man inte känner varandra kan man inte hålla fred, varken internationellt eller på hemmaplan.

Han menar också att bara tre krig av de 73 som kallas för religionskrig under de förflutna 3 500 åren möjligtvis förtjänar denna beteckning, till exempel korstågen.

Det globala kapitalet

Efter ett år som praktikant i Palestina drar Amanda Östman, från kristna fredsrörelsen, slutsatsen att man inte kan kommendera

fred. Visst kan man sluta kriga och därmed skapa den lilla freden, som hon uttrycker det, men fred byggs i varje ögonblick. Det är det globala kapitalet som förhindrar detta enligt henne.

Alla på scenen är övertygade om att de politiska ledarna bär ett stort ansvar.

Marika Griehsel vill veta hur det konkreta fredsarbetet ser ut. Anammans FN-resolutionen 1325 som kräver lika många kvinnor som män i det fredsbevarande och -skapande arbetet?

Enligt Amanda Östmans erfarenhet utgör kvinnor gräsrotterna, de hör inte till de beslutsfattande.

– Det är kvinnor som behövs, den manliga självbilden är förstörd genom dödsbringande vapen, andra metoder måste till, poängterar KG Hammar, ärkebiskop emeritus.

Fred är vägen

Johnson M Billah från Nigeria, engagerad i Procmura, en kristen organisation som arbetar för fred och försoning i Afrika, berättar hur hans organisation går tillväga. Överallt är utgångsläget komplicerat, de rådande konflikterna är politiskt, religiöst och ekonomiskt betingade, motsättningar bland olika folkstammar kommer till.

– Vi engagerar ledarna, det är avgörande, men också gräsrotterna, menar han. Fred är inte ett tillstånd – utan vägen. Värst är det när det råder arbetslöshet och att ledarna använder politisk för-

följelse för att behålla sin makt. Vi försöker skapa insikt hos de ledande att fred och utveckling hör ihop.

KG Hammar tar sedan knäcken på Sveriges självbild som ett fredsskapande land.

– Sverige är största exportören av vapen per capita. Vi är schizofrena, säger han med eftertryck, politikerna måste lida av totalt hjärnsläpp! Och vi lyckas inte att påverka dem. En procent av Sveriges totala export är vapen. Är vi inte kapabla att hitta på någon annan industri?

Vapen skapar alltid instabilitet. Zanna Muhammed är själv barn till irakiska flyktingar, och han lägger till:

– De vapen som används i Syrien nu är de värsta jag har sett.

Tålomod

Marika Griehsel undrar om deltagarna slutligen kan ge något positivt med på vägen?

KG Hammar säger att de stora samhällsförändringarna i världen inte har skett med våld, men mycket tålomod behövs. Han nämner Sydafrika och Indien.

Amanda Östman vill se icke-våldutbildning, först och främst i vårt eget land.

Johnson M Billah har sista ordet.

– Alla lever vi tillsammans i denna värld. Alla våra handlingar sprider sig men även våra icke-handlingar. Fred är inte något att prata om, fred är handling.

Sanni Gerstenberg

Utan yttrandefrihet ingen demokrati

– rapport från en OSSE-konferens

Organisationen för Säkerhet och Samarbete i Europa (OSSE) hade ett uppföljningsmöte om den mänskliga dimensionen i Warszawa 24 september – 5 oktober. Jag deltog de första dagarna som representant för Kvinnor för fred.

Senare behandlades frågor om romer/sinti, rasism, religionsfrihet, våld mot kvinnor och demokratiska val, som jag alltså inte kan ta upp i denna artikel.

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, OSSE, bildades 1975 av alla europeiska länder samt USA och Kanada. Då rådde det kalla kriget mellan öst och väst. Tanken var att skapa ett forum för dialog i syfte att skapa förtroende mellan länderna och därigenom minska risken för krig. Alla forna sovjetrepubliker ingår i OSSE, som i dag består av 56 länder.

Respekten för mänskliga rättigheter och demokrati har från början varit viktiga delar av verksamheten. OSSE har ett särskilt kontor i Warszawa för "Democratic Institutions and Human Rights" (ODIHR), som var arrangör för mötet. Det unika med OSSE är att statliga delegationer och frivilliga organisationer (NGO) möts och diskuterar tillsammans.

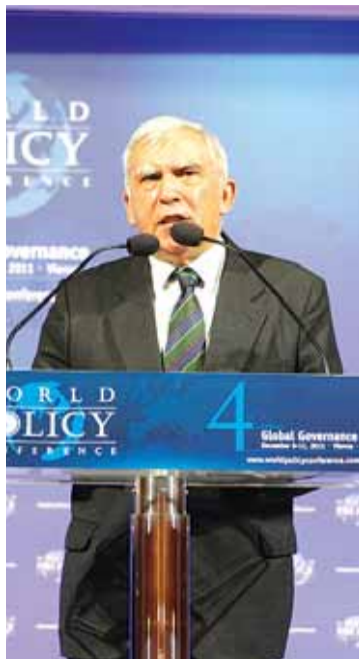
Mänsklig säkerhet

Huvudtalare vid öppnandet av konferensen var professor Adam Daniel Rotfeld, före detta utrikesminister i Polen och före detta chef för Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) i tolv år (1990–2002). Rubriken för hans tal var "Human Security Dimension – an unfinished business". Han började med att säga att det räcker inte med att skapa institutioner. Politiker måste respektera och garantera oberoendet och yrkesutövningen

hos valförrättare, domare och domstolar. Inte alla länder i den euro-atlantiska regionen delar de universella värdena politisk pluralism, fri marknad, rule of law (oftast översatt med rättssäkerhet), mediafrihet och respekt för mänskliga rättigheter.

Nya säkerhetssystem uppstår inte vid rundabordsdiskussioner. Den avgörande faktorn handlar om identifiering och erkännande av tre fundamentala element; intressen, värden och makt. Det nya euro-atlantiska säkerhetssystemet som växer fram baseras på ömsesidigt beroende och bygger på inkluderande snarare än exkluderande. I dag har geopolitik och militär säkerhet förlorat sin betydelse i relationerna mellan OSSE-länderna. Den gemensamma säkerheten måste utgå från ömsesidigt förtroende som baseras på sanning.

Den internationella säkerheten är mer beroende av säkerheten inom stater än mellan dem. Den kräver en bredare ansats – inte bara den politiska och militära dimensionen utan även ekonomi, informationsteknologi och civilsamhället. För OSSE-länderna är huvudkriteriet rule of law. I dag råder en obalans; missberäkningar och feltolkningar av länders geopolitiska roll och betydelse å ena sidan och brist på respekt för universella värden och brott mot rule of law å andra sidan. Politisk pluralism och rule of law måste tas

Adam Daniel Rotfeld.

Dunja Mijatovic.

på allvar och inte vara en fasad eller ett tomt skal, enligt Adam Daniel Rotfeld. Han fann det mycket störande att vissa politiker betraktar makt som ett värde i sig. Några faller för populistisk retorik och nationalism, medan andra försöker eliminera sin motståndare genom att bryta

av universella gemensamma värden – rule of law och respekt för demokratiskt styre.

Ett huvudämne på konferensen var yttrandefrihet och fria medier. OSSE har också ett särskilt kontor för "Freedom of the media" med en mycket färgstark chef Dunja Mijatovic. Hon kommer från Bosnien-Hercegovina och var en av talarna under öppningssessionen. Hon betonade att det inte räcker med fina överenskommelser eller avtal om de inte kommer till uttryck i praktiken. Alla OSSE-länder är överens om att utveckla demokratin, och där är yttrandefriheten självskrivna. Yttrandefriheten ska tillämpas oavsett vilka media som används, det vill säga det är inte i överensstämmande med fria medier att blockera delar av internet.

Föreningsfrihet

Dunja Mijatovic såg mycket kritiskt på dagens situation och konstaterade att det är samma problem i dag som förra året, och i vissa länder har situationen förvärrats. Förföljelse av journalister har ökat och några får sätta livet till. Mördarna hittas sällan. Även deras familjer och vänner förföljs i syfte att få dem att sluta skriva. Många regeringar betraktar media som ett hot i stället för en viktig del av demokratin. Journalister sitter i dag i fängelse för att de utövat sitt yrke. Det finns enligt Mijatovic ingen ursäkt för att använda terrorism som förevändning för att begränsa media. Hon slutade med att ställa en fråga till alla delegater: Vad kan vi göra för att vända denna pinsamma trend?

Yevgeniy Zhovtis, advokat och

expert på mänskliga rättigheter från Kazakstan, inledde en workshop om föreningsfrihet med att tala om krav på registrering av NGO:s i forna Sovjetrepubliker. Små organisationer som inte är registrerade betraktas som kriminella. Samtidigt kan kriminella gäng registrera sig och bli legala medan små religiösa församlingar som har färre än 50 medlemmar är illegala. Registrering innebär en begränsning av rätten att samlas och organisera sig och måste bort. Krav på frivilliga organisationer att ha tillstånd står i strid med frihet att samlas.

Sammanfattning

OSSE är en viktig organisation som betonar förtroendeskapande åtgärder snarare än militära insatser för att lösa konflikter. Man betonar rättsstaten och respekt för mänskliga rättigheter. Det unika är att statliga delegationer sitter vid samma bord som frivilliga organisationer. Men det känns frustrerande att höra MR-organisationer berätta om övergrepp på minoriteter, aktivister och journalister samtidigt som de kritiserade länderna talar om hur väl de uppfyller internationella krav på mänskliga rättigheter.

Jag hade hoppats att EU skulle haft en mera kritisk hållning och inte bara tala i allmänna ordalag om att man prioriterar mänskliga rättigheter och är emot tortyr. USA däremot hade ett mycket kritiskt tal där man angav länder och konkreta händelser som bröt mot OSSE:s överenskommelser. Det handlade ju faktiskt om att följa upp hur medlemsländerna lever upp till de krav man skrivit under på.

Ingela Mårtensson
Kvinnor för Fred

"Förföljelse av journalister har ökat och många har fått sätta livet till. Mördarna hittas sällan."

mot rule of law. Det leder till mer osäkerhet och oförutsägbarhet inom hela regionen.

Yttrandefrihet

Adam Daniel Rotfeld avslutade med att säga att viktigaste elementen i mänsklig säkerhet är inte jämvikt och militära faktorer utan ett system som baseras på respekt och implementering

Deltagare i OSSE:s uppföljningsmöte om den mänskliga dimensionen i Warszawa 24 september – 5 oktober.

I ett samarbete med Miljömagasinet ger Kvinnor för fred denna vecka ut sin medlemstidning. Den kommer ut fyra gånger om året. Ansvarig utgivare är Eva Wilks